

DE NOORD-BRABANDER

Staat- en Letterkundig Dagblad.

ABONNEMENTS-PRIS
Per de Stad. . . f 12.
Per de post. . . f 14.

DIENT VERVOLGD TE ZIJN
(Verschijnende driemaal in de week: Dinsdag, Donderdag, Zaterdag.)

ADVERTENTIEN
aan de reger.
aan de 35 cents sigel.

KEKELIJK STAAT

ROME. Volgens de apostolische ambassadeurs weten de Kardinalen zich in conclave vereenigen op den elfden dag na het overlijden van den Paps. Het is echter waarschijnlijk dat eenige materiele bereidselen, welke het noodig is te maken in het paleis van het Quirinaal voor het conclave, de vereeniging van het II Collegie eenige dagen versagen zullen, even als zulks heeft plaats gehad bij het overlijden van Pius VII. De juiste dag der opening tot het conclave zal overigens door den Popen van het II. Collegie bekend gemaakt worden en zijne eerwaardige ambigenuoten, die van Rome afwezig zijn.

AMERIKA.

De *New-York-Express* heeft te Londen de tijding gebracht van eenen slag, die aan de oevers van de Plata geleverd is en waarbij de troepen van de Britten het onderspit hebben gedolven. Tevens heeft men de tijding ontvangen, dat de generaal Taylor de oostersche krijgsmagt en het vermaard regiment van Paraguay, door den generaal Paz ingevoerd, eene volslagene nederlaag heeft doen ondergaan.

ZWITSERLAND.

De Bernsche Constituanten heeft in hare eerste zitting op den 2 mei het ontwerp der commissie in overweging genomen bij eene meerderheid van 118 tegen 85 stemmen. Den volgenden dag zijn de eerste artikelen spoedig aangenomen en de bepalingen van het koninkrijken aard zullen waarschijnlijk geene moeilijkheden opleveren. Over de financiële en administratieve vraagstukken zal de strijd heviger worden. De burgerij, den 27 mei buitengewoon vergaderd, heeft besloten een vertoog in te dienen tegen de bekoming van eenen stelligen waarborg ten behoeve der goederen van corporatien.

De rechten der gemeenten zullen insgelijks aangelegd in hevige beraadslagingen geven en op dit oogenblik vindt de behoudende partij ondersteuning in de publieke opinie.

DUITSCHLAND.

BERLIJN, 5 junij. Nadat de evangelische synode op den 2 dezer door den minister der eerediensten de kapel van het koninklijk paleis geopend was, zij onmiddellijk overgegaan tot het daarstellen van haar bureau en het regelen hare werkzaamheden. De heer van Bethmann-Hollweg, curator der Universiteit van Bonn, die door den minister voorgesteld was als vice-president, heeft de meerderheid niet verkregen. Het is de bisschop Neander, bij de derde stemming, tot vice-president gekozen is.

Men verwacht dat de drie beschermende monarchien besluiten zullen, om aan de republiek de kraken alle onafhankelijkheid te benemen. De koning zal, naar men zegt, aan Oostenrijk afgestaan worden. De bijzonderheden dezer overeenkomst zijn niet bekend.

PRAG, 2 junij. De tien Polen, die nog in ons land opgesloten waren, zijn in den afgelopen nacht

ontvlugt. Zij hebben de kasten van hun vasmagten achtergelaten, die nu in de twee weekdagen bevestigd verboden te zijn langs de grenzen van het koninkrijk.

ENGLAND.

LONDEN 10 junij. Ibrahim-Pacha heeft gisteren een bezoek gegeven aan de koningin-weduwe, aan de leden van het koninklijk gezin. Van de leden van het kabinet en aan den voorzitter van het Lagerhuis. In den avond heeft Ibrahim het feest bijgewoond door sir Robert Peel gegeven, bij gelegenheid van den verjaardag der koningin. Men zegt dat de egyptische vorst voornemens is in het laatste der week een uitstapje te doen door Engeland en Schotland.

— De Groothertog Konstantijn is, met zijn gezin, der te Portsmouth aangekomen; hij zal aldaar eenige dagen verblijven. Men zegt niet dat Z. K. H. plan heeft naar Londen te komen.

— De zitting van het Lagerhuis van den 8 heeft het resultaat niet opgeleverd wat men er van verwachtte. Wel is het gebleken dat de whigs, en de protectionisten zich vereenigd hebben om de coërcie bill te doen verworpen, en het amendement tot verdraging van zes maanden is door William Sommerville voorgesteld, doch de beraadslagingen zijn niet ten einde gelopen en zouden op vrijdag den 12 hervat worden.

SPANJE EN PORTUGAL.

MADRID 6 junij. De broeders Cabral, ex-ministers van Portugal, zijn gisteren avond alhier aangekomen, zij zullen er eenige dagen verblijven.

Het spaansch gouvernement heeft tijdingen uit Portugal ontvangen tot den 1 junij. Op dien dag waren Lissabon en Oporto nog steeds aan de zijde van het gouvernement. Het ministerie Palmella is niet omver geworpen, zoo als eerderdelijk gemeld is, maar regelde nog met vaste hand de aangeligheden van den staat. Ten gevolge der verandering van het kabinet, schijnen onderscheidene junta's hare toezending tot het nieuwe kabinet overgezonden te hebben. Volgens de *Heroldo*, daartegen zou het blijken dat de zaken zich meer en meer inwikkelen, zonder dat men nog met eenigen grond naar de ontkenning kan gissen. Volgens hetzelfde dagblad zou aan de grenzen het gerucht hebben gelopen, dat de ministers hunne reispassen hadden aangevraagd. Doch, voegt het er bij, deze tijding komt ons voorbarig voor.

FRANKRIJK.

PARIS 11 junij. Zijne Excellentie kardinaal aartsbisschop van Lyon maakt zich gereed naar Rome te vertrekken, om daar te nemen aan de verkiezing van een nieuw opperhoofd.

Men wacht slechts de officieele bekendmaking van eenen aanvang te maken met het houden der ijkplegtigheden voor den overleden Opperpriester.

— De *Epoque* wedersprekt heden de tijding, door de *Progrès du Pas de Calais* medegedeeld, dat de generaal Montholon, die te Nam gevangen is, van den koning gratis zou ontslagen hebben.

De Koning der Grootmoeder heeft heden de afzwaaiende bevestiging gegeven van het wetsontwerp, dat de heer de Lamartine heeft voornamelijk het kiesel van oorlogvoeren, dat aldaar gevolgd wordt bevestigd. De heer Guizot heeft hem tegevoerd beantwoord.

BELGIË.

BRUSSEL 12 Junij. De Senaat heeft bij den aanvang der zitting van gisteren de artikelen van de begroting voor binnenlandsche zaken aangenomen. Daarna zijn de algemeene beraadslagingen geopend en gesturen over de supplementaire credieten voor de departementen van buitenlandsche zaken, financiën en oorlog. Eindelijk zijn de artikelen aangenomen van het wetsontwerp betrekkelijk het kanaal van Druze naar Schipdonck.

— De Koning en de Koningin worden morgen avond tussehen 9 en 10 ure verwacht. H. H. M. M. zullen in den ochtend van denzelfden dag Neuilly verlaten.

— Een koerier, komende van Rome met dépêches voor den Koning der Belgen, den Koning der Franschen en den Kardinaal Aartsbisschop van Neuchâtel, het overlijden van den Raan mededeelend, is heden ochtend ten 11 ure aan het station te Verviers aangekomen.

NERDERLAND.

HERTOGENBOSCH, 15 Junij.

Li. zaterdag werd alhier de verjaardag van Z. K. H. prins Willem Frederik Hendrik der Nederlanden op de gebruikelijke wijze, gevierd.

— Z. M. de Koning is li. zaterdag avond van H. D. reis naar Weimar in de residentie teruggekeerd.

— *Uiteen particuliere correspondentie van den Heider, van den 11 junij, deelen wij het volgende mede:*

Ik kan u de verblijdende tijding mededeelen dat Mgr. Grooff en zijne Eerw. thedepriesters behouden zijn aangekomen. Mgr. en de heeren zijn welvarendt vooraf Mgr. ziet er goed uit. — *Java's Welzijn* zeilde heden morgen tussehen 9 en 10 ure het Nieuwe Diep binnan. — De belangstelling in den doorluchtigen kerkvoogd is algemeen. Den Heider verheugt zich in het beris van den graaf van en vriend van zoo velen zijner inwoners. Later zullen wij breedvoeriger schrijven. Mgr. staat op het oogenblik aan den Afsaat. Heden avond zal er een plegtig Lof zijn ter verwelkoming van Mgr. — Allerwgs brengt men hulde aan de ingedaachte van Gregorius XVI. Zijne uitstekende deugd, zijne uitgebreide en veelvuldige kennis, zijne wijsheid, staatkunde, welken in den hoogsten graad belangstelling en deelneming.

Maar wonder algemeen is het mischiefs bekend, dat hij bij de broeders, welke den grooten regeerder kenmerken, levend het gelatig karakter bezit, hetwelk de genoegens van het bijzonder leven uitmaakt.

Al degenen, die ambtshalve dikwijls tot hem moesten naderen, vonden steeds een aangeneem

onthaal, eene minzaamheid en zachtmoedigheid, welke men zelden aantreft bij mannen, wier betoonphoudelijk onder den druk verkeert van onrust en bezorgheid, onafscheidbaar van een zoo uitgestrekt bevel.

Hij werkte onder onafgebroken en wist zeer goed het onwilligheidsgevoel te beheerseren, dat den mensch bijna altijd overvalt, wanneer hij een noodzakelijk en hem aangenaam werk moet staken.

Hij ontving met eene vaderlijke goedheid al degeenen, die zich tot hem wendden. Zijne milddadigheid jegens de armen kende geene grenzen en elken avond liet hij zich eene naamlijst overhandigen van een zeker getal behoeftige huisgezinnen en gaf de noodige bevelen omtrent den onderstand, welke hun den volgenden dag moest uitgerijkt worden.

Gedurende zijne pauselijke regering heeft Gregorius XVI in de onderscheidene werelddeelen veertig nieuwe bisdommen opgericht. Daarenboven heeft Z. H. in Engeland vier nieuwe apostolische vicariaten opgericht, welke door bisschoppen *in partibus* worden bediend. Van de acht honderd bisschoppen welke, in dezen tijd, de catholieke Kerken over de gansche wereld bestieren, zijn meer dan vijf honderd door Gregorius XVI aangesteld.

Het Heilig Collegie bestaat thans uit 62 Kardinalen: 3 Franschen, 3 Oostenrijkers of Lombardo-Venetiers, 1 Portugeesche, 1 Spaansche, 1 Belgische. Al de overigen behooren tot de verschillende Staten van Italie.

Ten gevolge van den dood des Pausen is Ernst Augustus, koning van Hanover, geboren 15 juni 1771, tegenwoordig de oudste der vorsten van Europa. Daarop volgt de koning van Frankrijk, welke 5 oktober 1773 is geboren.

Wij vernemen van goede zijde, dat aangezien door den concessionaris van den Noord-Brabandschen spoorweg niet voldaan is aan de voorwaarde der storting van 500,000 gl. vóór den 11 juni, het plan van den aanleg van dien spoorweg voorloopig als vervallen kan beschouwd worden.

Tijdingen uit het noorden van Europa melden dat sedert eenigen tijd de prijzen van het graan eene merkbare rijzing hebben ondergaan. Men verklaart dit door de omstandigheid, dat groote eigenaren en bemiddelde landbouwers weigeren zich van hunnen voorraad te ontdoen in de hoop van hogere prijzen te zullen kunnen bedingen. Zij beweren dat de voorraad van graan reeds zeer beperkt is en dat de hitte en langdurige droogte eenen nadeeligen invloed op den oogst moeten uitoefenen. In eenige zuidelijke staten van Duitschland heeft het brood reeds de duurte van het jaar 1817 bereikt.

OURSCHOT, 14 juni. Onder veel andere, van hupengewone lengte, heeft men alhier eenen korenhalm aangetroffen van 237 duim ned. De aar was zwaar en gezond.

De veld- en tuinvruchten staan alhier gewenscht; die, op hooge gronden, verlangen evenwel naar water.

HAARLEM, 11 juni. Heden heeft hij het vertrek van den koninklijken trein naar Gravenhage, aan de pierbaan alhier, een droevig, ongeluk plaats gehad. Een der wagens, die de hekken niet tijdig geopend had gesloten en zich spoegst haasten, struikelde en werd overreden. Hij werd daarbij zoodanig gewond, dat men hem, hij heen heeft moeten afzetten.

LEYDEN, 12 juni. Gisteren is voor de arron, reglbaar alhier: beboeddeld de zaak van Robert en Bolatier, hoofdlieden der nachtblaudwacht, met 10 agouten van politie, aangeklaagd van in den nacht van 1 op 2 maart deses jaars, door verzuim en nalatigheid, den dood te hebben veroorzaakt van Elisabeth van Beemen, die door de beide eerste beklagden in het zogenaamde Likhuisje opgesloten en niet weder ontslagen werd. Er werden een en twintig getuigen gehoord. Mr T. Siegenbeek nam de functien van openbaar ministerie waar.

Mr. J. E. Gouda, mede als verdere van de beide arron beklagden op, is eene uitspraak verleend. Hij is veroordeeld tot de dood van E van Beemen, door gebrek aan voedsel, niet wettig bewezens. Maar in allen geval deze uitspraak wien was aan de beklagden, maar veel van de superieure ambtelaren, die door vande in het bevel der nachtpolice, en door hem, bevestigd onderzeken, of de door hen gegeven bevelen de vastgestelde reglementen werden nagekomen, een dergelijk feit hadden mogelijk gemaakt. Onbeschrijfelijk was de belangstelling van het publiek in deze zaak. De zitting heeft van des morgens ten tien tot des avonds ten tien ure, bijna onafgebroken, voortgeduurd. De uitspraak is bepaald op donderdag den 18 dezer.

LATERE BERICHTEN.

Men spreekt van eene reis van Mehmet-Ali, onderkoning van Egypte, naar Europa.

De Algemeene Synode te Berlijn, heeft twee zittingen gehouden, waarin acht Commissien benoemd zijn geworden. De eerste is belast met alles, wat het leerstellige betreft; de tweede met de constitutie der Kerk en het reglement van inwendige orde; de derde met het onderzoek der voorstellen van de provinciale synoden over de voorbereidende studien tot de geestelijken stand, de vierde met de voorstellen betrekkelijk de uitbreiding van den werkkring der predikanten; de vijfde met al wat de kerkdienst zou openbare als bijzondere betreft, de zesde met het onderzoek der betrekkingen tusschen de Kerk en het theologisch onderwijs, de zevende met de voorstellen over de betrekkingen tusschen de Evangelische en de andere Kerken; de achtste eindelijk met het nagaan der betrekkingen tusschen de Kerk en den Staat, door eenige bepalingen van het burgerlijk wetboek over het huwelijk en het afleggen van den eed voor het geregt, daargeseld.

De financiële crisis duurd in Portugal steeds voort; het gebrek aan geld is zeer groot en het ministerie zal geene hulpmiddelen vinden voor en al er de Cortes vergaderd zullen zijn. Het heeft de compagnie, genaamd *finca nacional*, evenals de bank, gemachtigd hare betalingen gedurende drie maanden te staken. Deze compagnie is ingesteld om de leeningen van het gouvernement aan te besteden.

De fransche Kamer der Gedeputeerden heeft het wetsontwerp betrekkelijk de credieten voor Algerie aangenomen met 215 tegen 17 stemmen.

Ten onregte heeft men gemeld dat de schedel van Lecomte aan het onderzoek der phrenologisten is overgegeven geworden; zijne zuster heeft zijn stoffelijk overblijfsel aangevraagd, om het ter aarde te bestellen en het is haar, onmiddellijk na de executie, overgegeven.

De Belgische Senaat heeft zich vereenigd met het wetsontwerp, betrekkelijk den aan te leggen Luxemburgschen Spoorweg, alsmede met die betrekkelijk het supplementair crediet voor het departement van buitenlandsche zaken en het globaal crediet voor dat van oorlog.

Eerst donderdag 11 heeft Z. Em. de Kardinaal, Aartsbisschop van Mechelen, de tijding ontvangen van het overlijden van Z. H. Paus Gregorius XVI. Zij werd aan Z. Em. overgebracht door eenen buitengewonen koerier, die tevens drager was van de pèches van Z. Exc. den Apostolischen Nuntius te Brussel en voor den Vertegenwoordiger van den H. Stoel te Gravenhage.

Mengelwerk.

HET JUMME TE LUIK.

Reeds daags te voren had onze stad een feestelijk aanzien. Boven onze kerken zag men allengs vlaggen oprijzen, met al de verschillende kleuren. De publieke rituigen, de stoombooten voerden ons onophoudelijk en uit alle oorden een verbaasd aantal vreemdelingen aan; men werkte met ijver aan de versiering der plaatsen, welke de processie des anderen daags moest doortrekken; de menigte vulde de straten op en begaf zich voorhaast naar de zijde van den St. Maartensberg; de eerste

godsdienstige plechtigheid ging, aanvange van ure zong Mr. de bisschop, ingeslaan door kapittel der kathedraal de eerste plechtige vesp en voor het lofmoest de vesp. heer Dupanloup eene herre spreken, ter voorbereiding tot feest en de genade van het J. J. J. Weera van de St. Maartenskerk het meer staat al de personen te ontvangen, die deze wenschten binnen te komen.

De taak, welke de eerw. heer Dupanloup aanvange was niet gering. Behoorende tot de na die aan den gewijden kansel den grootsten luis heeft bijgezet, voorafgegaan door zijne eigene v maardheid, welke hem op den eersten rang predikers van onzen tijd stelt, het woord voert tot een voor hem nieuw volk, had de vicar generaal van Parijs een aantal moeilijkheden overwinnen, om te kunnen worden aan hooge verwachting welke men koesterde van talent om het woord Gods te verkondigen. V ons betreft, onze verwachting en die van het auctorium, zijn overtroffen geworden; na zijne inleiding had de redenaar zich reeds meester gemaakt van al de genen, die hem aanhoorden. Bevalligheid, schittering, zuiverheid, kracht, zalving plotselinge wendingen zijn het karakter van woord des heeren Dupanloup; hij kan, wanneer hij wil, u de siddering aanjagen, welke welsprekendheid verwekt, hij treft, hij overtuigt hij overmeestert. Als schrijver, en slechts als danig hebben wij hem tot heden kunnen beoordeelen, is de vicaris generaal van Parijs de na der meesters van de 17e eeuw; als redenaar is een waardige opvolger der luisterrijkste mannen die den kansel betreden hebben; een waar vertegenwoordiger van een land, dat nimmer rpen gebrek leed.

Des anderen daags, reeds vroegtijdig, zag de Kewaar de heilige Juliana had, het nederig godd. Cornillon, zich met de bezoeken van tien kerkvoog vereerd; bisschoppen en aartsbisschoppen, tot verlenende natien behorende en onderzeken, den levenden God te aasadden en hulde te brengen aan de maagd van Retinne. Buiten den tempel de processie georganiseerd; ten half negen ure gaf geschut, op den St. Maartensberg geplaatst, het teekende prelaten verlieten de kerk en de processie sloeg zich in aantogt. Zij moest denzelfden weg volgen, welke de voorstandster van het feest van het H. Sacrament gevolgd had toen zij van de Cornillon naar de Maartenskerk ging, dat is, zij moest de stad in hare uigestrekteid doortrekken. *longum arduum que iter*, naar het zeggen van een der geschiedschrijvers van het leven der heilige. Men besteedde twee uren tot het afgeven van dien weg. De processie zelfe besleg bijna het derde van den afstand die afgelegd moest worden; er was een half uur tot drie kwartier noodig, om den trein te zien van deze dunnestijret slaan, getragen door personen van stand. Eene onafgebroken reeks van toetspuren had zich aan beide zijden der processie geschaard; in elke straat, in ieder huis, waren de vensters van eerste tot de hoogste verdiepingen tot zeis de dak met menschen bezet, die het voorbijgaan verheldden van den God, dien wij op deze altaren aanbidden.

Te midden der menigte, in diepe ingeloude verzonken, had de processie in de volgende orde plaats. Zij werd geleid door een detachement van het regement jagers te paard. De banier van St. Maartens afreprechtigt; opzettelijk voor de processie van Juni, van verleden, opende de godsdienstige staat in vesp. gevolgd door de kinderen van Maria, in beug en klend en den rozenkrans biddende. De banier der heilige J. J. J. ging de jeugens der christelijke scholen voor de rozenkrans heden; daaraan kwam de banier van de H. Familie, met hare talrijke broeders, bestaande uit 500 werklieden onzer stad. Eene blaauwe, bawging de vereenigde broederschappen, die onder de roeping der H. Maagd slaan, vooral. Daarachter kwam de broederschap van den H. Hubertus, gevolgd door de vereenigingen van den H. Franck Regis en den H. Vincentius & Paolus, de banier

broederschap van de *Société* en die der Vereeniging van Liefdadigheid; deze laatste werd gedragen door een lid der *Broederschap* en godsdienstige vereeniging, waartu kwamen de leden der onderscheidene broederschaapen der stad, waarbij zich getoegd hadden eenige andere leden van onderscheidene godsdienstige genootschappen onder stad. Thans nadert het indrukwekkendste gedeelte, der processie. Het is de roode met goud gestikte banier van het Aartsbroederschap van het Allerheiligste Sacrament van St. Maarten, gevolgd door 40 jongens, even zoo vele roode banieren dragende, waarop in gouden letters de *Litanie* van het H. Sacrament gestikt is; in het midden dezer banieren bevinden zich de kostbare overblijfselen van de heilige *Jellicha*, de gelukkige *Eva*, gedragen door vier Lovieten, met witte dalmatieke kleed. Deze overblijfselen worden voorafgaan en gevolgd door een zwerm meisjes, in het wit gekleed, elk een witte ketel in de hand houdende en het hoofd met dezelfde bloemen bekransd. Dit gedeelte der processie heeft een indruk op de menigte gemaakt door dezelfde majestueus godsdienstige karakter. De aartsbroederschap volgde onmiddellijk daarna; vervolgens kwamen de Broeders van het Christelijk onderwijs; daarna de banier van het Seminarie door eene onoverzienbare schare van geestelijken gevolgd, eindelijk het kapittel van de kathedraal van St. Paulus; en de hemel, voorafgegaan door 12 wierookdragers, die van tijd den wierook toe zwaaiden aan het Allerheiligste, dat door den bisschop van Luik gedragen werd.

De hemel was duiringd door eene gesloten kolonne militairen, gekozen uit de keurkompagnien, welke in onze stad garnizoen houden, hij werd gevolgd door 9 aartsbischoppen en bisschoppen in purperen mantel met kragt zijden lesten hebbende, die handtastend en luttel droegen. Deze prelaten werden gevolgd door een aantal jonge menigte, waaronder men bemerkte de leden der vereeniging van de H. Familie, die geene plaats bij de processie hadden kunnen vinden. Deze menigte had zich geschaard onder vier banieren, eene blaauwe, eene witte, eene groene en eene rode, waarop met gouden letters de namen der vier hoofdkerken der stad te lezen stonden. Een tweede detachement jagers te paard sloot dezen godsdienstigen stoet.

Al de huizen, waar de processie voorbij trok, waren met vlaggen bezet; de straten waren met vlaggen bezet; de wijk van Overmaas leide het gezicht op eene onafzienbare dief van mastboomen, welke allen met guirlandes behangen waren; voor de brug de Pont was dezelfde wijs van versiering gevolgd. Van af de markt en in den gemiddelen omtrek van de parochie van den H. Dionysius, wisselde de versiering af, om zich wederom eene andere gedaante te vertoonen in de straten welke tot de parochie van het H. Kruis; en later tot die van St. Maarten behoorden. De rustaltaar der parochie van het H. Kruis, van de markt de Pont des Arches, van Overmaas schied te wederkeren in sterfelijkheid en eeklon; wij zouden echter gevangen geven aan dat van de parochie van St. Nicolaas, ontworpen door eenen kweekeling over akademie; doch het rustaltaar van St. Pholcanus, op het verhevenste gedeelte van de Pont des Arches, verrigt, won het in ligging, zijn indrukwekkender dan de zegen vreedelichte en dat rust altaar geveer; hij scheen de gehele stad en hare pittoreske omstreken te omvatten.

Wij hebben reeds gezegd, dat de versieringen het aartsbischoppelijk en leverden. Van af den voet der heuvelen van de markt van den eerwaerdigen, welke de processie doortrok, bepalen met gouden bodden, aan elkander verbonden door guirlandes van witte en oranje, vooral het onderste gedeelte van den toren der Kruiskerk leverde het vertuktelijkste gezicht op; daar waren de medaillons, en de medaillons, anagrammen, bloemen en op de feesttoepasselijk. Van af den voet van St. Maarten waren de beide zijden der straat versierd met de wapens en

schieden der twee en twintig goede steden van het land van Luik en den 32 gilden der stad.

Zie hier de namen en patronen der steden alsmede der gilden.

Steden. Huy, St. Menjoldus; Visé, St. Hadellans; Dinant, St. Perpetua; St. Truyen, St. Trudo; Mastricht, St. Servillus; Tongeren, O. L. V.; Looz, St. Adolphus; Maeseyck, St. Harlinda; Fosse, St. Pholcanus; Ciney, St. Maternus; Hasselt, St. Quentinus; Warwambo, St. Pieter; Bonillon, St. Pieter en St. Pádlus; Couvin, St. Germainus; Thuin, St. Theodartus; Hauont, St. Laurentius; Baringen, St. Pieter; Herok, St. Martinus; Bilsen, St. Mauricius; Peer, St. Trudo; Brié, St. Michaël; Stockhem, St. Elisabeth.

Gilden. 1 Koperslagers, St. Eligius; 2 Wagenmakers, O. L. V. van Petten; 3 Landbouwers, St. Isidorus; 4 Molenaars, St. Catharina; 5 Bakkers, O. L. V. Boudschap; 6 Wijnhandelaars, St. Vincentius; 7 Kolenhaggers, St. Leonardus; 8 Visschers, St. Pieter; 9 Kuipers, O. L. V. Ontvangenis; 10 Zakke dragers, St. Lambertus; 11 Broeders, St. Arnoldus; 12 Lakenwerkers, St. Severinus; 13 Overscheiders, St. Mauricius; 14 Klerrmakers, St. Martinus; 15 Pelwerkers, St. Hubertus; 16 Kleerkopers, St. Anna; 17 Schippers, St. Nicolaus; 18 Houtzagers, O. L. V. Boudschap; 19 Houtkopers, St. Catharina; 20 Timmerlieden, St. Joseph; 21 Metselaars, St. Barbara; 22 Leitekkers, St. Barbara; 23 Schoenmakers, S. Crispinus; 24 Schoenlappers, St. Catharinus; 25 Wevers, St. Desiderius; 26 Timmerwerkers, St. Paulus; 27 Groenten en Fruitkopers, O. L. V. 28 Vleeschhouwers, St. Theodorus; 29 Leerlieden, St. Jannes Baptista; 30 Keersmakers, O. L. V. Gebouwe; 31 Kramerers, St. Michaël; 32 Zilvermeden, St. Lucas.

De omstreken der stad waren versierd met schilden, waarop in enige woorden de geschiedenis zelve van het feest van het H. Sacrament vermeld stond. Toen het H. Sacrament den prachtigen eereboog, in de stijl der *Reinigung*, door den heer Darlet ontworpen, genaderd was, sloegen de trommels der escorte, die het Allerheiligste voorafgingen den veldmarsch tot aan den ingang der Kerk voor Hem, die de God der heirscharen is, en het H. Sacrament door onzen Hoogw. Bisschop gedragen, werd in de St. Maartenskerk ondergezet. Ten elf ure vierde Mgr. D'Argenteau, aartsbisschop van Tyrus, de eerste pontificale mis, en Mgr. Paresis, bisschop van Langres, een uitstekend plectra onder het fraansch epsopaat, dat zooveel schitterende leden tellt, sprak de eerste leerrede van het jubilé uit. Bij het hooren van dat heilig woord, kwam in ons het verlangen op, dat de voornaamste redygeringen, welke gedurende het jubilé zouden voorgedragen worden door den druk openbaar mogten worden gemaakt; dit zou een schoon gedenkteken, ter herinnering dezer feestviering wezen. Wij hopen dat deze wensch door een onzer uitgevers zal vervuld worden. De godsrucht der geloovigen zou hen daarvoor dank welen.

In den namiddag verkondigde een ander prelaat het woord Gods; het was mgr. de bisschop van Luik, die naar Luik gelokt was door de godsrucht en de dubbele verplichting van eene oordeelrijke trekking met onzen bisschop en met een onzer waardige stadsgenooten, onlangs te Rome overleden. Na de predikatie en onder het Lof werd de prachtige *Laudes-Sion* van Mendelsohn uitgevoerd, rijk aan gedachte en stijl, en door dezelfde uitstekend godsdienstig karakter dezer feestviering overwaard. Des avonds waren onze kerken, en de straten, welke de processie was doortrokken verlicht, eene ontelbare menigte kruisde door de stad. De godsrucht der geloovigen was vreesbaar, eene enkele wanordelijkheid men enkel ongeluk bevoorle betreedde word. En aldus liep de eerste dag van het zeventiendejarig jubilé ten einde.

(Gazette de Liege.)

De Staatsraad, Gouverneur der Provincie Noord-Brabant, maakt bij deze bekend, dat de *Rechtspraak* op het gebied der Zuid-Willenswaard, in deze Provincie, te gevolge van afapping van enkele kantonhoofden, die het Verdrag van de Noordelijke instellingen van de Statenverdragen en schutregelen van de sluiten van des middernachts tusschen den 5 en 6 july vaststaande, tot des middernachts tusschen den 25 en 26 july daaraanrolende, zal geannuleerd wezen; zullende echter, de vaart van de gewone volk en pakschuiten, tusschen s Hertogenbosch en Helmond, in gemeen indrak met uitzondering van zes dagen, kunnen blijven voortduren welke dagen, als niet juist vooraf te bepalen zijnde,

De Notaris A. BOSSERA, te s Hertogenbosch, zal alhier op de Smalle Haven, bij de Aschschuur, op Vrijdag den 19 Junij 1846, des morgen, ten 9 ure, VERKOPEN:

Advertentien.
De ondergeteekende, door overneming eigenaar geworden zijnde, van de *Stoomwiel* sijnen vader, JACOBUS VRIEZEKOLK, gedroeft heeft, heeft nu het gebied publiek ter kennis te brengen, als dat hij daarvan eenige artikelen zal afgeven, bestaande in **Tapijten, Dekens, Linnens, Wasdoek**, etc. en die alzo tot zeer lage prijzen à Contant van Maandag 15 Junij tot 1 Julij te koop, indien de voorraad zoo lang strekt, zal uitverkoopen, waartoe hij zich bij een ieder aanbeveelt.
s Hertogenbosch den 14 Junij 1846.
A. VRIEZEKOLK
Korte Kerkstraat, Wijk E. N. 61.

De ondergeteekende Agent der Stoomboot der Spoorweg Expeditie, van den heer J. P. KOEVS, maakt bekend, tengevolge der reeds gedane advertentien, dat hij deszelfs Kantoor gevestigd heeft te s Hertogenbosch, in de achterhuizen van het Logement de l'Écu-hoorn van den Heere G. J. DOCTERS, ingang Hoogsteuweg en Vaagere, zal van 's Morgens 5 tot 's Middags 12 ure en des Namiddags van 5 tot 's Avonds 9 uren (Zomerdienst), Kunnde men op eene spoedige en solide behandeling rekenen.
COMFURIUS.

In een der beste gedeelten en in het midden der stad s Bisch, te s Hertogenbosch, den 10 September 1846, DRIE schoone GEMEUBILEERDE BOVENKAMERS, eene met heerlijke *Alcove* en *Slaapvertrekje*, *Keuken*, benevens het gebruik van een *POINKAMERTJE*, *TUIN* en *ZOLDER*.
Des verkiezende, kan men ook voor *ontbijt, middag en avondeten*, billijk schikkingen treffen.
Informatien te bekomen bij **LIOY en ZOVEN**, Boekverkoopers enz. te s Bosch.

HET WELGELIJKEND AFBEELSEL
van den op den 1° dezer Overledene **PAUS, GREGORIUS XVI,**
is bij den Drukker en Uitgever dezer, alsmede bij de Boekhandelaars VAN GULCK en HERMANS en F. P. STERK te Breda en bij A. VAN DER VOORT en ZONN te Tielburg, verkrijgbaar, op groot Velin Papier, voort... f 0,40.

De Notaris A. BOSSERA, te s Hertogenbosch, zal, voor zijne Principalen, op Vrijdag den 26 Junij 1846, ten herberge van ANTONIE VAN HEYST, te *Waalwijk*, Provisioneel en 14 dagen daarna, ten herberge van JAN BAPTIST PULLENS aldaar Finaal, beide des namiddags om 5 ure, in het openbaar veilen en verkoopen:

TWEE PERCELEN ZEER VRUCHTBAAR HOOF- of WEILAND,
gelegen te *Waalwijk*, over de Hoogrecht, aan de Oostzijde der Haven, in sectie A. N. 245, groot 1 bunder, 24 roeden, 60 ellen en N. 243, groot 91 roeden, 78 ellen.

De Notaris JOH DE BERGH, te s Hertogenbosch zal alhier op de Smalle Haven, bij de Aschschuur, op Vrijdag den 19 Junij 1846, des morgen, ten 9 ure, VERKOPEN:

TIMMERHOUT
VAN
ALLERLEIAARD.
Verpachting
van den
HEERLIJKSCHEN WAARD,
Op Zaterdag 27 Junij 1846, des morgen, ten 10 ure, te s Hertogenbosch, Zgthet stork.

De Notaris F. A. RITS, residing in Berne arrondissement Eindhoven, zal op **Woensdag den 29 July 1846** Provisioneel en **Woensdag den 5 Augustus** daaraanvolgende definitief, telkens des namiddags ten 12 ure, ten huize van den Heer J. A. SMITERS in Berne in het

OPENBAAR VERKOPEN
DE HEERELIJKE HEIDE

gelegten in het arrondissement met alle denzelfde **REGTEN, REGALIA, CHINTSEN** en uitgebreide

Wildrijke Jagt,

mitsgaders het assijntich **LANGGOED**, genaamd **DE HEELELIJKE HEIDE**, met de daarop voorweinigige Jaren geheel vernieuwd roijale, en zeer spatieuse **HEERENHUIZINGE**, bevattende **VIJFTIEN** zoo **BENEDEN** als **BOVEN-KAMERS**, allen modern **BEHANGEN** en **GH-STUKADORD**, **KEUKENS**, **KELDERS** en verdere commoditeiten, **STALLINGE** voor **VIJF PAARDEN**, **KOETSHUIS** en **BERGPLAATSEN**, **TUIN** en **BOONGAARDEN**, **VIJVERS**, **ALLEEN** en **WANDELPLAATSEN** geplant met vele zware **EIKEN**, **BIJKEN** en **DENNENBOOMEN**; voorts drie **BOERENWONINGEN** met onderscheidene perceelen **POUW**, **WEI** en **HOULANDEN**, en **DENNENBOSSCHEN** allen aan den anderen gelijp te **Vierden**, in de nabijheid van den geprojecteerden **Spoorweg** van 's Bosch op **Vento**, te samen groot **90** Bunders. En wijders een perceel **HOULAND** gelegen te **Asten** in het Voorveld-onksbroek, groot **7** Bunders **84** Roeden **36** Ellen.

De **HEERENHUIZINGE**, **TUINEN**, **BOONGAARDEN**, **BOSSCHEN**, op een der **BOERENWONINGEN** en **anderen** dadelijk in gebruik werden aanvaard. Nadere Informatien met postorje brieven te bekomen bij voorvoenden Notaris.

Simon Petrus Byvoet,

Notaris in het Arrondissement 's Hertogenbosch, Provincie Noord-Brabant, gevestigd te **Berchem**, zal verkopen, op:

Woensdag den 17 Junij, des voormiddag ten 9 ure te **Neerloon** op de Staay; voor de **Hong Welgebore Vrouwe Douairiere de Steurs** en anderen.

31 Perceelen **HOOGGRAS** op de **Uiterwaarden** onder **Neerloon**.

Vrijdag den 19 Junij des namiddags ten 2 ure te **Oijen** bij **Jacobus Sengers**, voor den **WelEdelen Heere P. de Wjjs o.s.**

28 Perceelen **UITERWAARDSCH HOOGGRAS** op **Masakker** onder **Appeltern**.

Zaterdag den 20 Junij des voormiddags ten 9 ure te **Macharen** bij **Hermanus Geldens**, voor den **Edel G. A. Heere Mr. C. J. A. van Bijckevoerse** en anderen.

30 Perceelen **UITERWAARDSCH HOOGGRAS** onder **Maas-Bommel** en **Macharen**, en eenige **Perceelen BINNENLANDSCH HOOGGRAS** onder **Macharen**.

Dinsdag den 23 Junij des voormiddags ten 9 ure te **Oijen** bij **Johannes van Sonsbeek**.

50 Perceelen **HOOGGRAS**, op de **Uiterwaarden Bovenste Middellaard, Wenselerwaardje, Molenaarwaardje, Moutenpas, Rijswaardloten**, en op **Allemanswaard**, alles onder **Oijen**. Eigendoms van de **WelEdele Vrouwe Smits** van **Oijen**, wed. van **Qsaen**, waard onder **Afken** van **Mejufvrouw van Teeff**.

Woensdag den 24 Junij des voormiddags ten 9 ure te **Terselen** bij **Frederik van den Bosch**, voor den **Edel G. A. Heere P. de Wjjs** en anderen.

50 Bunders **BINNENLANDSCH HOOGGRAS** onder **Teeff**.

Woensdag den 24 Junij des namiddags ten 2 ure te **Oijen** bij den **Edelen Heere P. de Wjjs** en anderen.

50 Bunders **BINNENLANDSCH HOOGGRAS** onder **Des, Lithoyen** en **Lithoyen**.

Donderdag den 25 Junij des voormiddags ten 9 ure te **Oijen** bij den **Edelen Heere P. de Wjjs** en anderen.

22 Perceelen **BINNENLANDSCH HOOGGRAS**, Particulier eigendoms van den **Edelen Heere P. de Wjjs**, te samen groot **10** Bunders **50** Roeden **40** Ellen.

Perceelen UITERWAARDEN aldaar, van den **Heer J. A. Heeren** en anderen.

Vrijdag den 26 Junij, des voormiddags ten 9 ure, te **Oijen** bij **J. A. van Sijck** voor de **WelEdele Vrouwe Smits** en anderen.

100 Perceelen **UITERWAARDSCH HOOGGRAS**, op de **Qsaenkamp, Zaalkamp, Beogenkamp**, uitgeroyide **Waard** en van **Saasouk** in **particulier eigendoms** onder **Oijen**.

Dinsdag den 30 Junij des voormiddags ten 9 ure, te **Macharen** bij **Hermanus Geldens**, voor den **Edel G. A. Heere Mr. van Wier** en anderen.

50 Bunders **BINNENVELDSCH HOOGGRAS** onder **Macharen**.

Donderdag den 2 July des namiddags ten 2 ure te **Berchem** bij den **Heer Theodorus Coolen**, voor de **Erfnamen** van **Wijle den Heere Meir van Marun** en anderen **60** Bunders **BINNENVELDSCH HOOGGRAS** onder **Berchem, Haren, Dussen** en **Sierpen**.

ZEGT HET VOORT

F. J. M. RITS, Notaris, residerende te 's Hertogenbosch, zal, voor zijne Principalen, in het openbaar opveilen en verkopen:

Op **Dingsdag den 23 Junij 1846**, provisioneel, en veertien dagen daarna, definitief op **Dingsdag den 7 July 1846**, definitief, telkens des namiddags ten 12 ure, in het Koffijhuis genaamd de **Pharmacia**, te 's Hertogenbosch:

BINNEN DE STAD 'S HERTOGENBOSCH.

1e.) Een aanzienlijk, in de laatste jaren geheel vernieuwd en met de meeste zorg gebouwd, zich op den bestin genot bevindende en tot allen handel bij uitstek geschikt **KOOPMANS-HUIS**, van ouds genaamd de **Posthoorn**, gemerkt **H. No. 369**, **V. H. No. 181**, staande te 's Hertogenbosch, in de **Vughtestraat**, met een **PAKHUIS** aldaar uitkomende in de **Snelstraat**; eene **afzonderlijke WONING**, gemerkt **H. No. 156**, **V. H. No. 276**, aldaar naast het **PAKHUIS**, mede uitkomende in de **Snelstraat**; en eene **afzonderlijke BOVENWONING**, almede uitkomende en toegang hebbende in de **Snelstraat**, voorts **OPEN PLAATS**, een **GEBOUW** di nende tot **WERKHUIS** over de **OPENPLAATS** en **ERVEN**; te samen kadastraal bekend **sectie G. No. 2198**, ter grootte van **2** Roeden en **69** Ellen.

2e.) Een in 1833 geheel nieuw gebouwd en goed en zindlijk onderhouden en in twee afzonderlijke **WONINGEN** verdeeld **HEERENHUIS**, gemerkt **D. No. 98** en **98^a**, **V. D. No. 68**, met **ERF** en twee **TUINTJES**, staande en gelegen te 's Hertogenbosch, aan de zuidzijde der **Zuid-Willenstraat**, naast een gangje, genaamd achter de drie **Mallen**, **sectie H. No. 1872**, ter grootte van **1** Ruede en **37** Ellen.

3e.) Een **HUIS** gemerkt **H. No. 117**, **V. H. No. 135**, met een **afzonderlijke WONING** achter, voorts **ERVEN**, **OPENPLAATS** en **TUINTJE**, staande en gelegen te 's Hertogenbosch, op den **Vughterdijk**, met een uitgang op **Stads-Wallen**; **sectie G. No. 2280**, ter grootte van **2** Roeden en **34** Ellen.

4e.) Een **WINKELHUIS**, gemerkt **D. No. 362**, **V. D. No. 405**, met **ERF**, staande en gelegen te 's Hertogenbosch, in de **Windmolenbergstraat**, **sectie H. No. 278**.

5e.) Een **HUISJE**, gemerkt **D. No. 365**, met **ERF**, staande en gelegen te 's Hertogenbosch, achter het vorige **HUIS**, **sectie H. No. 278**.

ONDER DE JERISSTIE VAN 'S HERTOGENBOSCH.

6e.) Een **Perceel HOULAND**, gelegen in het **Boschveld**, genaamd de **Aalkamp**, **sectie D. No. 69**, groot **1** Bunders, **54** Roeden en **69** Ellen.

ONDER DE GEMEENTE DUNGEN.

7e.) Een **Perceel HOULAND**, gelegen in het **Boschveld**, genaamd de **Bullkamp**, **sectie C. No. 29**, groot **3** Bunders, **21** Roeden en **50** Ellen.

8e.) De onverdeelde helft van een **Perceel HOULAND**, gelegen in het **Boschveld**, **sectie C. No. 39**, voor het geheel groot **1** Bunders, **50** Roeden en **40** Ellen, waarvan de wederhelft

toebehoort aan de weduwe **Reiniers van Ooch**.

9e.) De onverdeelde helft van een **Perceel HOULAND**, gelegen in het **Boschveld**, **sectie G. No. 44**, voor het geheel groot **1** Bunders, **50** Roeden en **70** Ellen, waarvan de wederhelft toebehoort aan de Erven van wijle mevrouw de weduwe **Verhellewte** te 's Hertogenbosch.

Op **Donderdag den 25 Junij 1846**, provisioneel en veertien dagen daarna, definitief op **Donderdag den 9 July 1846** definitief, telkens des namiddags ten vijf ure, ten huize van **Adriaan van Schijndel** te **Dinther**.

ONDER DE GEMEENTE DINther.

1e.) Het Oostelijk gedeelte van afgebakend is van een allerbest **Perceel HOULAND** gelegen te **Dinther**, achter de **H. C. Kerk** nabij de **Rivier de Aa**, **sectie C. No. 1451**, voor het geheel groot **4** Bunders, **50** Roeden en **30** Ellen.

2e.) De westelijke helft van afgebakend is van het gemelde **Perceel HOULAND**.

3e.) Eene **Kapitale BOUWHOEVE**, genaamd de **Bommelesche Hof**, gelegen te **Dinther**, in de **Hiltharen**, bestaande in een **becht** en **sterk LANDBOUWERSHUIS**, met **ACHTERMUIS** en eene **nieuwe SCHUUR**, voorts **ERVEN**, **HOF**, **BOONGAARD**, **BOUWLANDEN**, **WEILANDEN**, **HOULANDEN** en **HOOTGEWASSEN**, te samen groot **13** Bunders, **44** Roeden en **47** Ellen.

4e.) Twee **Perceelen BOUWLAND** en **HEIDE**, gelegen te **Dinther**, in de **Hiltharen**, tegen de gemelde **Hoeve**, te samen groot **2** Bunders en **69** Roeden.

5e.) Een **Nieuw** gebouwd **LANDBOUWERSHUIS** met **ACHTERMUIS**, **ERVEN**, **TUIN**, **BOUWLAND**, **GROESKANTEN**, **HEIDE** en **HOOTGEWASSEN**, staande en gelegen aldaar, te samen groot **82** Roeden en **36** Ellen.

Alles bij gedrukte **Biljetten** breeder omschreven. Nadere onderrigting is te bekomen ten Kantore van den **Notaris RITS** voornoemd.

Voor het Rijk.

Departement van Financien.
ARRONDISSEMENTS DIRECTIE DER INDIRECTE BELASTINGEN TE BREDA.

OPENBAAR AANBESTEDING.

DE ONTVANGER DER DOMEINEN,
te 's Hertogenbosch,

zal als daartoe gemachtigd, ten overstaan van den **Notaris JOHANNES DE BERGH**, residerende aldaar, op **Donderdag den 27 Junij 1846**, des namiddags ten 6 ure, te 's Hertogenbosch, in het **Stads Koffijhuis**, bewoond bij **M. Keggers**, bij inschrijving met borgstelling en ophooging

AANBESTEDEN:
HET DOEN VAN EENIGE
VERNIEUWINGEN EN HERSTELLINGEN,
mitsgaders het tot ultimo December 1848, onderhouden van de

Rijks Gebouwen,
BESTEMT TOT VESTIGING VAN DEN **Nieuwen Bisschopszalen Zetel.**
te 's Hertogenbosch.

Tien dagen voor den dag der aanbesteding zullen de **Beatekingen** van voormelden, ter lezing liggen in het Kantoor van het Provinciaal Gouvernement van Noord-Brabant, ten Kantore van den **Notaris J. DE BERGH**, te 's Hertogenbosch, in het **Erven van de Parlement**, en in het Koffijhuis de **Pharmacia**, aldaar, almede ten Kantore van den onderrigetende

ONTVANGER DER DOMEINEN, bij wien allen de vereischte **aanbesteding** te bekomen, terwijl de noodige **aanbesteding** in foce zullen worden gedaan den dag voor de aanbesteding, des namiddags ten 6 ure, te 's Hertogenbosch, bij den **Notaris RITS**.

H. W. van Hatteld.
Ten Drukkery van **D. A. DE HOEK** te 's Hertogenbosch.